

3)
do publikacji
na Bł P
02.09.2014 r.
Stonowka
S-2.431.1.12.2014.AJ

PROTOKÓŁ
kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Starostwie Powiatowym w Kamieniu Pomorskim
w dniu 1 kwietnia 2014 r.

Adres kontrolowanej jednostki:

Starostwo Powiatowe
ul. Wolińska 7B
72-400 Kamień Pomorski

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie:
Anna Jasina - inspektor wojewódzki - legitymacja służbowa Nr 11/2013, osoba kierująca zespołem,
Remigiusz Bołakowski - inspektor wojewódzki - legitymacja służbowa Nr 13/2014 na podstawie Upoważnienia Nr 20/2014 z dnia 27 marca 2014 r. wydanego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego.

Acta kontroli str. 1-6

Zakresem kontroli objęto:

Sposób realizacji zadań własnych powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej określonych ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a w szczególności zagadnienia dotyczące:

- 1) opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia lub ośrodkach interwencji kryzysowej;
- 4) opracowywania i realizacji programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 5) podejmowania innych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wyjaśnień udzielali:

Pani Krystyna Kłosowska – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim,
Pani Magdalena Pawełczyk – aspirant pracy socjalnej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

Ustalenia kontroli:

Powiat Kamiński zgodnie z art. 6 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) realizuje zadania własne oraz zadania z zakresu administracji rządowej. Jednostką organizacyjną

JK

[Signature]

[Signature]

Powiatu bezpośrednio realizującą powyższe zadania jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

Ustaleń dokonano w oparciu o informacje przekazane przez dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim oraz aspiranta pracy socjalnej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim, analizę dokumentacji dotyczącej działań Powiatu na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz analizę dokumentacji z realizacji zadań z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

1. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Uchwałą nr XII/98/2012 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 28 lutego 2012 r. przyjęto „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Kamieńskiego na lata 2012-2016”.

Program zawierał podstawy prawne, charakterystykę zjawiska przemocy, cele, priorytety. Określał konkretne zadania i ich realizatorów oraz odbiorców zaplanowanych działań. Program nie zawierał diagnozy zjawiska przemocy na terenie Powiatu Kamieńskiego. W Programie podano ogólne terminy wykonania poszczególnych zadań określone na lata 2012-2016, przez co trudno ocenić stopień ich realizacji.

Akta kontroli str. 7-15

2. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W Powiecie Kamieńskim nie zostały opracowane programy służące działaniom profilaktycznym mające na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W 2013 roku Powiat Kamieński wziął udział w ogłoszonym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej konkursie ofert w ramach programu osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Wniosek został złożony do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego na realizację programu pod nazwą „Silni wobec Przemocy”, który zakładał podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie. Spełniał wymogi formalne, uzyskał pozytywną opinię Wojewody Zachodniopomorskiego i został przekazany do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Uzyskał dofinansowanie, dzięki któremu w Powiecie zorganizowano między innymi zajęcia warsztatowe dla dzieci i młodzieży, dla rodziców oraz warsztaty wspólne z dziećmi. Pozwoliło to na poszerzenie wiedzy na temat skutków agresji i przemocy, podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, rozwijanie umiejętności komunikacji oraz wzmocnienie relacji rodzic – dziecko. Zorganizowano też konkurs plastyczny dla dzieci pod hasłem: „Kochaj – Nie bij”. Przeprowadzono działania promocyjne mające na celu zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy.

Akta kontroli str. 16-23

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia lub w ośrodkach interwencji kryzysowej

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych powiatu należy:

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Na terenie Powiatu Kamieńskiego nie funkcjonuje ośrodek wsparcia. Jak poinformowała podczas kontroli dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim w przypadku konieczności takiego umieszczenia Powiat poszukiwałaby odpowiedniego miejsca dla osób potrzebujących. W okresie objętym kontrolą nie było takich przypadków. Poinformowano także, że osobom potrzebującym wsparcia Powiat zapewnia porady specjalistów: psychologa i prawnika. Prowadzone są rejestry udzielanych konsultacji. W okresie objętym kontrolą udzielono 59 porad związanych z przemocą w rodzinie.

Akta kontroli str. 24-35

4. Podejmowanie innych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Na terenie Powiatu Kamieńskiego w ramach porozumienia zawartego w 2013 r. pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim a Aresztem Śledczym w Kamieniu Pomorskim odbyły się spotkania dla osadzonych w zakresie edukacji, poradnictwa i konsultacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ponadto Powiat Kamieński zorganizował spotkanie dla przedstawicieli służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu opracowania procedur postępowania w przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczenia dobra dzieci. Po spotkaniu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim przesłało do poszczególnych jednostek informacje o możliwościach umieszczenia małoletnich poza rodziną w godzinach nocnych.

W trakcie kontroli ustalono, że w Powiecie Kamieńskim, przy działaniach podejmowanych w stosunku do osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, jest wykorzystywana „Żółta kartka” dla sprawy przemocy

Akta kontroli str. 36-45

5. Opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Realizacja zadania z zakresu administracji rządowej prowadzona była przez osobę fizyczną, z którą Powiat Kamieński – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim zawarło umowę zlecenie. Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w 2013 r. prowadzony był w Kamieniu Pomorskim w okresie od 21 sierpnia do 21 listopada 2013 r.

Akta kontroli str. 46-49

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób

3K

stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne osoby realizujące program korekcyjno-edukacyjny mają posiadać:

- ukończone studia II stopnia na wskazanych kierunkach: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji,
- zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie ,
- mieć udokumentowany co najmniej 3 – letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W dokumentacji znajdowały się kopie dyplomów potwierdzających wyższe wykształcenie osoby realizującej oddziaływania korekcyjno-edukacyjne – ukończone studia II stopnia na kierunku nauki o rodzinie oraz dokumentacja potwierdzająca ukończenie wymaganej ustawowo liczby godzin szkoleń, w tym ukończenie studium w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szkoleń w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie. W aktach były dokumenty świadczące o co najmniej 3 – letnim stażu pracy realizatora programu korekcyjno-edukacyjnego w instytucji realizującej zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Akta kontroli str. 50-51

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016 zawiera wytyczne do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, zgodnie z którymi:

- realizacja programu powinna być prowadzona z uwzględnieniem specyfiki różnych grup sprawców, wyodrębnionych ze względu na sposób kwalifikowania ich do programu,
- warunkiem przyjęcia osoby do programu powinno być uznanie przez nią faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie,
- powinny być opracowane reguły uczestnictwa w programie zawarte w formie dokumentu podpisywanego przez uczestników, zawierające w szczególności:
 - a) formalne wymogi dotyczące systematycznej obecności na zajęciach;
 - b) obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego, zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach;
 - c) zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i z innymi ludźmi;
 - d) wymóg uznania osobistej odpowiedzialności za fakty stosowania przemocy w rodzinie.
- podstawową formą pracy korekcyjnej są spotkania grupowe uzupełnione nurtem pracy indywidualnej. Łączny czas programu powinien obejmować nie mniej niż 60 - 120 godzin zajęć, a przerwy między kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż tydzień,
- powinien być sporządzony ramowy program zajęć w oparciu o który był realizowany program korekcyjno-edukacyjny,
- realizatorzy programu powinni utrzymywać kontakt z osobami, wobec których sprawcy uczestniczący w programie stosowali przemoc. Działania takie powinny dostarczać rzetelnych informacji o zachowaniach uczestników programu wobec członków swojej rodziny.
- instytucje i organizacje realizujące programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, powinny tworzyć system monitorowania zachowania związanego z przemocą u osób uczestniczących w programie, w trakcie trwania programu i do 3 lat po jego ukończeniu.

W Powiecie Kamieńskim program oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych w 2013 roku rozpoczęło 9 uczestników, z których 7 go ukończyło, w tym jedna kobieta i 6 mężczyzn.

Uczestników do udziału w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych wskazywały gminne zespoły interdyscyplinarne, policja oraz kuratorska służba sądowa.

W dokumentacji znajdowały się, zgodne z wytycznymi Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, „kontrakty” uczestników, w formie spisanych reguł uczestnictwa w programie zaakceptowanych przez nich i przez realizatora, podpisane deklaracje uczestnictwa, sporządzone były wywiady dotyczące historii przemocy z osobami biorącymi udział w programie oraz dołączone były listy obecności ze spotkań grupowych podpisane przez uczestników programu. Działania realizatora podejmowane z dwiema partnerkami, wobec których sprawcy uczestniczący w programie stosowali przemoc, odbywały się na zasadzie kontaktów bezpośrednich - były udokumentowane notatką zawierającą datę spotkania, temat rozmowy oraz podpis osoby doświadczającej przemocy. Dokumentacja nie zawierała informacji o zachowaniu uczestników programu wobec członków swoich rodzin.

Sporządzony był ramowy program, w oparciu o który osoba prowadząca realizowała program korekcyjno-edukacyjny. Program zawierał między innymi cele, opis działań na rzecz osób stosujących przemoc, opis i harmonogram zajęć tematycznych, a także formę realizacji programu oraz plan monitorowania jego efektów.

Z końcowego sprawozdania realizatora z realizacji programu wynikało, że oddziaływania korekcyjno - edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie zrealizowano w formie 60 godzin zajęć grupowych oraz 7 godzin spotkań indywidualnych. Kontakty indywidualne nie były dokumentowane. Spotkania odbywały się raz w tygodniu, przez okres 3 miesięcy. Na zakończenie programu o każdym z uczestników sporządzono informację w postaci „karty uczestnika programu”. We wszystkich przypadkach realizator proponował kontynuację uczestnictwa osób w programie pogłębionym.

Każdy z uczestników otrzymał „zaświadczenie o ukończeniu szkolenia” poświadczające uczestnictwo w programie korekcyjno-edukacyjnym. Pisemna informacja realizatora programu z dnia 25.03.2014 r. zawierała „informacje o ocenie funkcjonowania w środowisku uczestników programu”. Brakowało wskazania źródeł pozyskania informacji. W niektórych przypadkach były one rozbieżne z informacjami uzyskanymi poprzez liczne działania monitorujące prowadzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

Akta kontroli str. 52-95

Pouczono dyrektora kontrolowanej jednostki o konieczności:

1. dokumentowania przebiegu spotkań indywidualnych z uczestnikami oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
2. sporządzania informacji z przebiegu spotkań z osobami, wobec których uczestnicy stosowali przemoc. Powinny one zawierać informacje nt. zachowania uczestników programu wobec członków swoich rodzin.
3. zwiększenia bieżącego nadzoru nad podmiotem, któremu zlecono realizację programu oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją - 3/ 2014.

JK

APK / ur 5

Przedstawicielowi kontrolowanej jednostki, po zapoznaniu się z treścią protokołu, przysługują następujące uprawnienia:

1. Przed podpisaniem protokołu kontroli kontrolowany może zgłosić umotywowane zastrzeżenia na piśmie co do jego treści w ciągu 7 dni od dnia otrzymania do podpisu.
2. Prawo odmowy podpisania protokołu powinno być poprzedzone złożeniem pisemnych przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono 16 kwietnia 2014 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

- Starostwo Powiatowe w Kamieniu Pomorskim - egzemplarz nr 1
- a / a - egzemplarz nr 2

Starosta Powiatu Kamieńskiego ... POWIATOWE

Starostwo Powiatowe w Kamieniu Pomorskim
ul. Wolności 7B
74-400 Kamień Pomorski

Szczecin, dnia kwietnia 2014 r.

Kontrolujący

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Społecznych

mgr Anna Jasina

Protokół otrzymałam dnia 2 2014 r.

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Społecznych

mgr Remigiusz Bólkowski